

Oponentský posudek bakalářské práce

Jaroslav KOUDELKA, *Pastorace mentálně postižených*, KTF UK, Praha 2009.

Autor si vybral poměrně náročné téma, jelikož – jak sám zjistil (s. 51) – odborná literatura dostupná v českém jazyce se problematikou pastorace lidí s mentálním postižením nezabývá. To je ovšem těžká výchozí pozice právě u bakalářské práce, která má ověřit schopnost studenta pracovat smysluplně s literaturou a nepředpokládá tolik vlastní výzkum či tvůrčí práci. Autor sice objevil a citoval diplomové práce tří dalších studentů na dané téma (srov. Žižka, Mynářová a Kryštofský), dokonce si dal práci – což velice oceňuji – kontaktovat lidi s dlouholetou praxí v této oblasti (srov. s. 38, sr. K. Göblová, OSF), ale buď se mu nepodařilo jejich zkušenosti dost vytěžit, anebo i oni zůstali na čistě obecné rovině. V každém případě musím práci vytknout, že pokud jde o vlastní pastorační práci mentálně postižených, dozvídáme se velice málo. Většina uvedených poznatků a zásad práce je sice aplikovatelná i pro oblast pastorace, ale vychází z obecných poznatků speciální pedagogiky a týká se výchovně vzdělávací práce s mentálně postiženými či s dětmi trpícími poruchami učení obecně (srov. s. 44), nikoli specificky pastorační práce.

Z textu mi vyvstává i několik rozporů – možná mých nepochopení: autor vícekrát opakuje, že z pastorace nesmí být nikdo vyloučen a jmenuje všechny její oblasti, ale např. přípravu na svátosti vidí možnou pouze u jedinců s nejmírnější úrovní postižení (tzv. lehká mentální retardace), a to ve shodě se zkušenějšími (s. 38-39). Tentýž limit se ale zřejmě bude týkat možností katecheze či smysluplného pastoračního rozhovoru či smysluplné účasti na mši svaté či poutních zájezdech. (Po vlastních zkušenostech s takto postiženými mám třeba otazník nad tím, nakolik vážněji postižení rozlišují jakýkoli výlet od poutního zájezdu, i když nepochybují o tom, že obojí je velice potěší).

Nesporně zajímavým postřehem je nutnost formace farního společenství pro přijetí mentálně či jinak postižených do svého středu, ale zase, nedozvěděli jsme se mnoho o tom, jak prakticky postupovat. Požadavek „aktivní spoluúčasti celého místního církevního společenství“ na pastorační práci mentálně postižených (srov. resumé) vidím jako hodně nadsazený.

Pokud jde o formální stránku, rozsahem je práce slušná a základní schéma je na první pohled logické a vyvážené. Teoretické kapitoly se rozvíjejí slibně, problém je pak s přechodem na specifickou rovinu. Navíc v kapitole 4 se nedůsledně střídá obecné a specifické. Některé nadpisy kapitol či podkapitol by mohly být jasnější – např. 3.1 – Základní otázky: ani po přečtení oddílu není zřejmé, čeho se tyto otázky týkají a jaké vlastně jsou; jde totiž spíše o úvod ke třetí kapitole. Vážnějším formálním nedostatkem je velké množství gramatických chyb a překlepů, zvláště v interpunkci, a rovněž chyby v poznámkách pod čarou – práci by příště určitě prospěla jazyková korektura.

Kladně hodnotím osobní zaujetí autora pro danou oblast, což vyplývá z jeho vytrvalé dobrovolnické práce s mentálně postiženými. Souhlasím, aby práce byla připuštěna k obhajobě a navrhuji hodnocení 2-3.

PhLic. Kateřina Lachmanová, ThD.

V Praze dne 25.5.09

